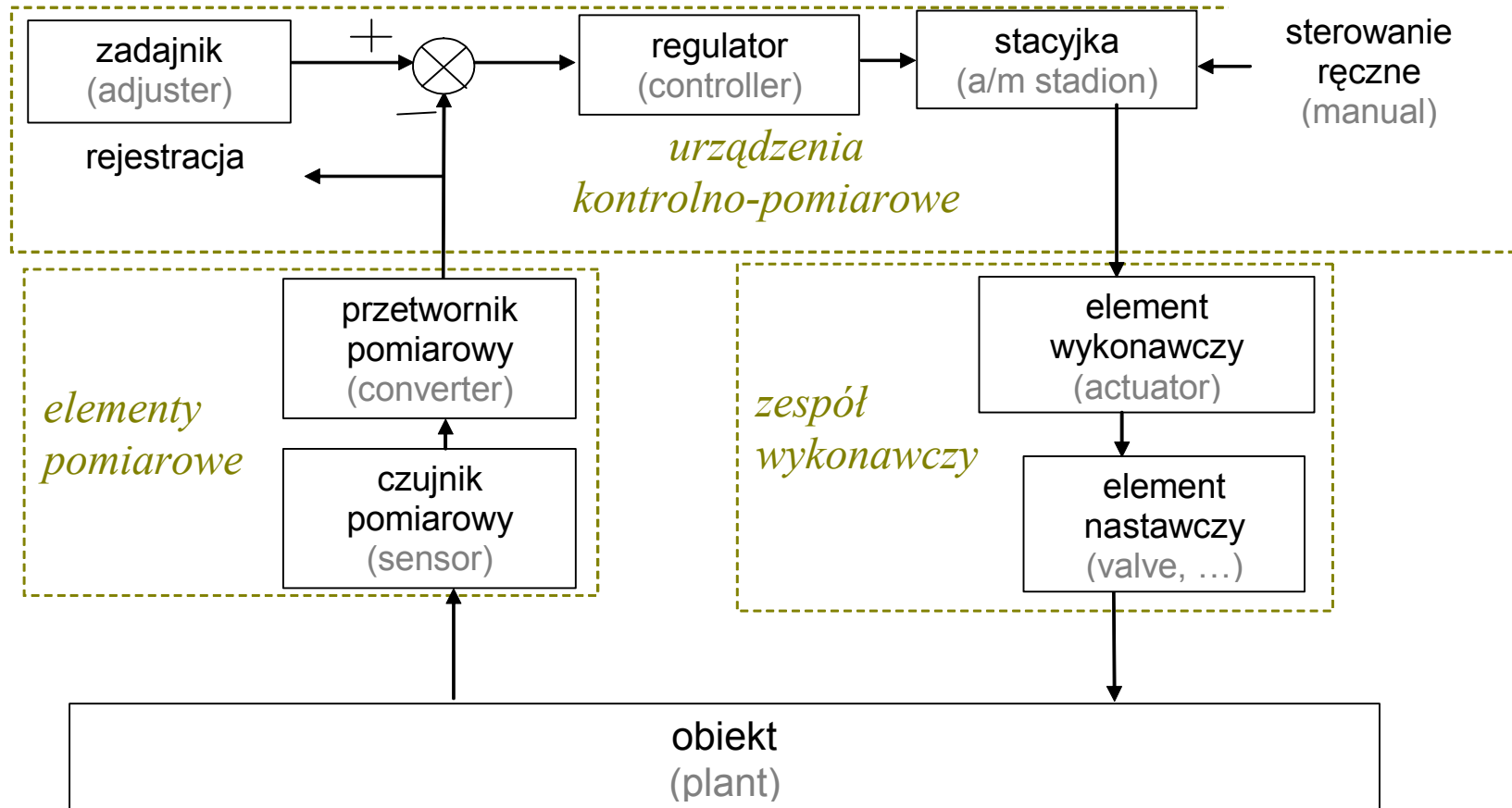

Schemat funkcjonalny układu automatycznej regulacji

Standardy sygnałów

Typowe sygnały wyjściowe wybranych czujników:

- termoelement – $3\div 50\text{mV}$
- termometr oporowy - $10\div 300\Omega$
- pirometr - $0.3\div 15\text{ mV}$
- analizator stężenia – $10\mu\text{A}\div 1\text{mA}$, $1\div 20\text{mV}$

☞ Standardy:

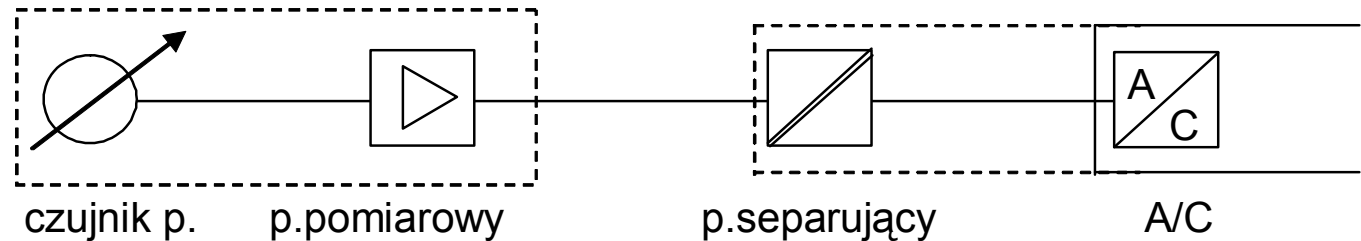
- 0-5mA, 0-10mA, 0-20mA, 4-20mA, (0-50mA), (10-50mA)
- 0-10V
- sygnały częstotliwościowe

👉 Podział funkcjonalny przetworników

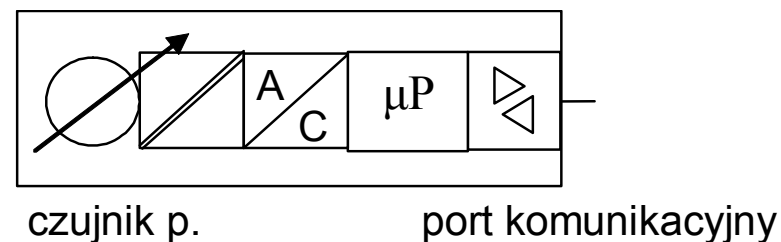
- pomiarowe – sygnał z czujnika na standardowy
- sygnałowe – standard na standard
- separatory - oddzielenie galwanicznie, wzmacnienie=1
- A/C i C/A

„Przetworniki pomiarowe”

- klasyczne

- inteligentne

Przetworniki pomiarowe

Wg wielkości wejściowej:

- przetworniki siły, napięcia, rezystancji, ciśnienia

Wg zasady działania:

- parametryczny, generacyjny

Ze względu na budowę (układ elektryczny)

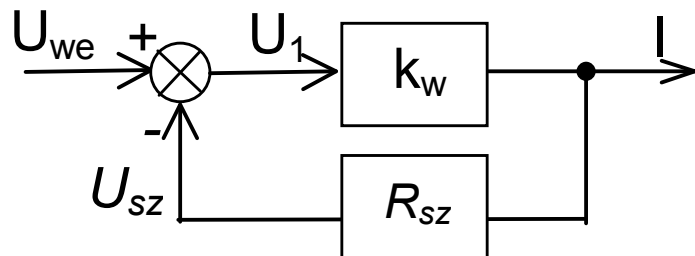
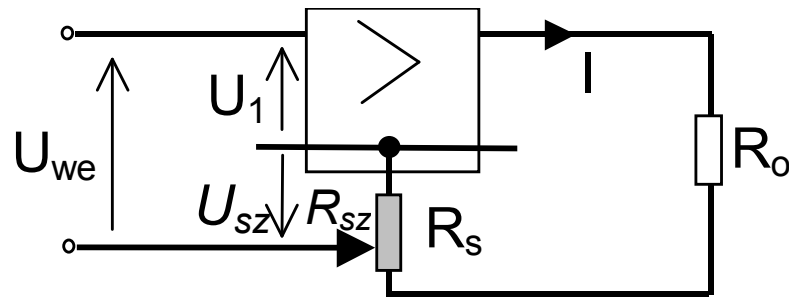
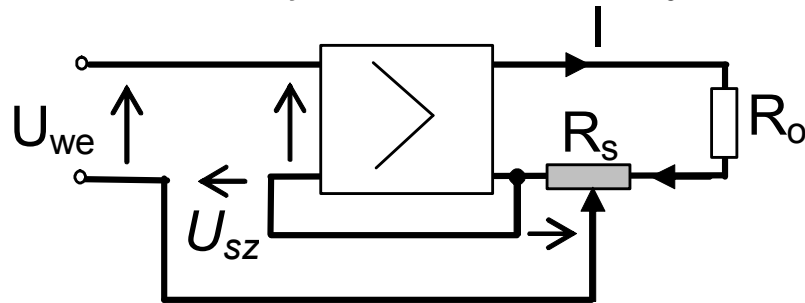
- w układzie otwartym (bez sprzężenia zwrotnego)
- w układzie zamkniętym (ze sprzężeniem zwrotnym)

☞ Ze względu na rodzaj modulacji sygnału wyjściowego:

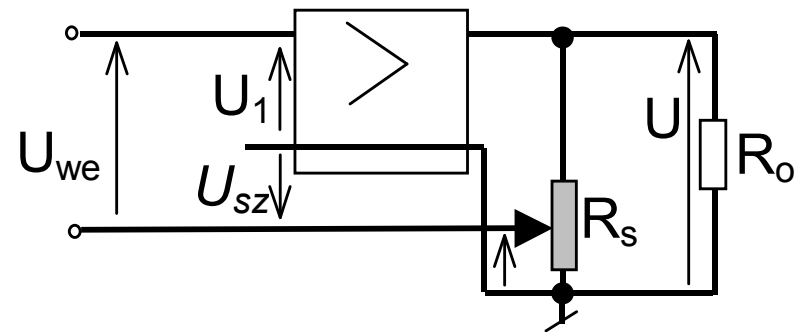
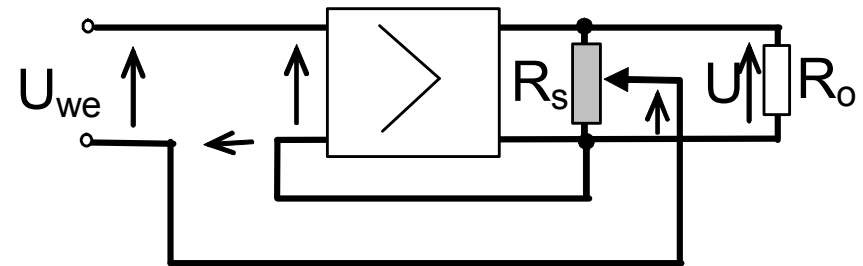
- 1) z modulacją poziomu prądu stałego
- 2) z modulacją częstotliwości sygnału wyjściowego
- 3) wyjściem dyskretnym o modulacji czasowo-impulsowej

1) Przetworniki pomiarowe z modulacją poziomu prądu stałego

- ze sprzężeniem prądowym

- ze sprzężeniem napięciowym

duże k_w , $U_1 \approx 0$

$$U_1 = U_{we} - U_{sz} = 0$$

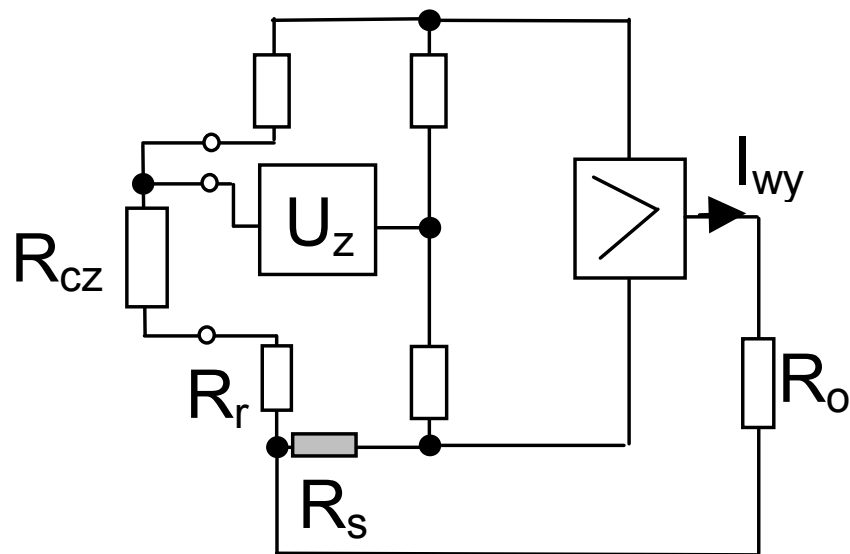
$$U_{we} = U_{sz}$$

$$U_{we} = R_{sz} I$$

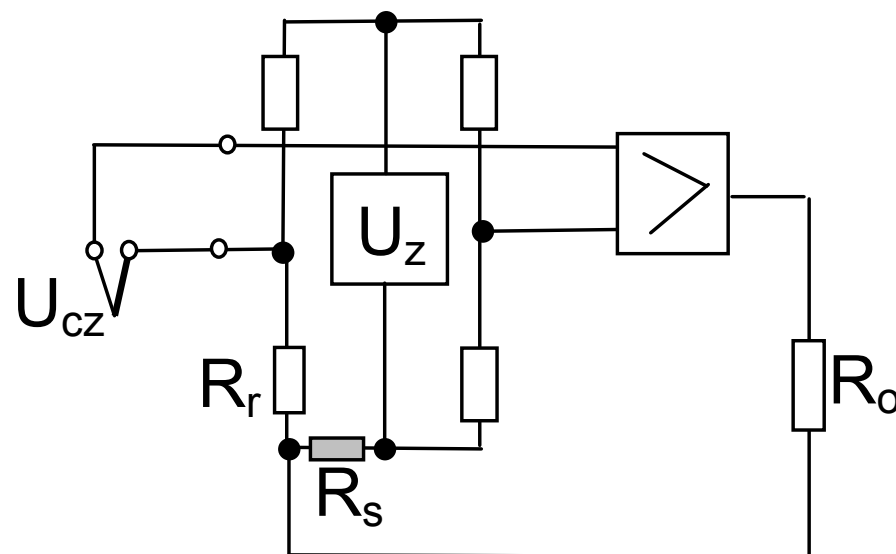
$$I = U_{we} / R_{sz}$$

1) Przetworniki pomiarowe z modulacją poziomu prądu stałego

Przetwornik pomiarowy oporności

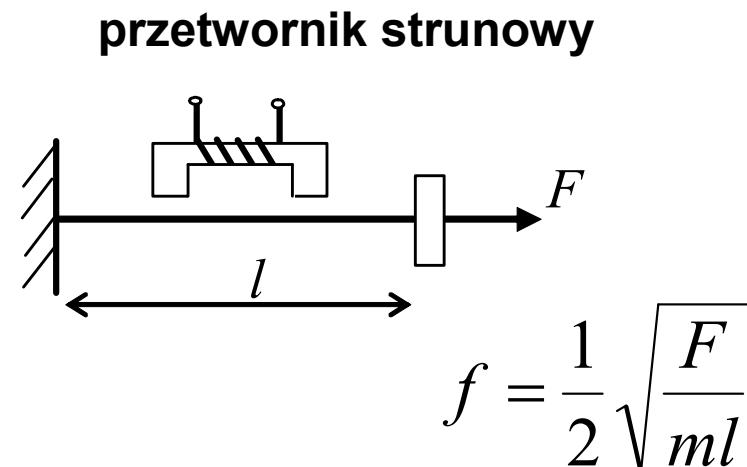
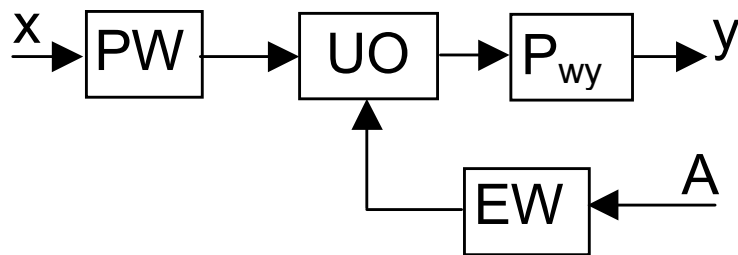

Przetwornik pomiarowy małych napięć

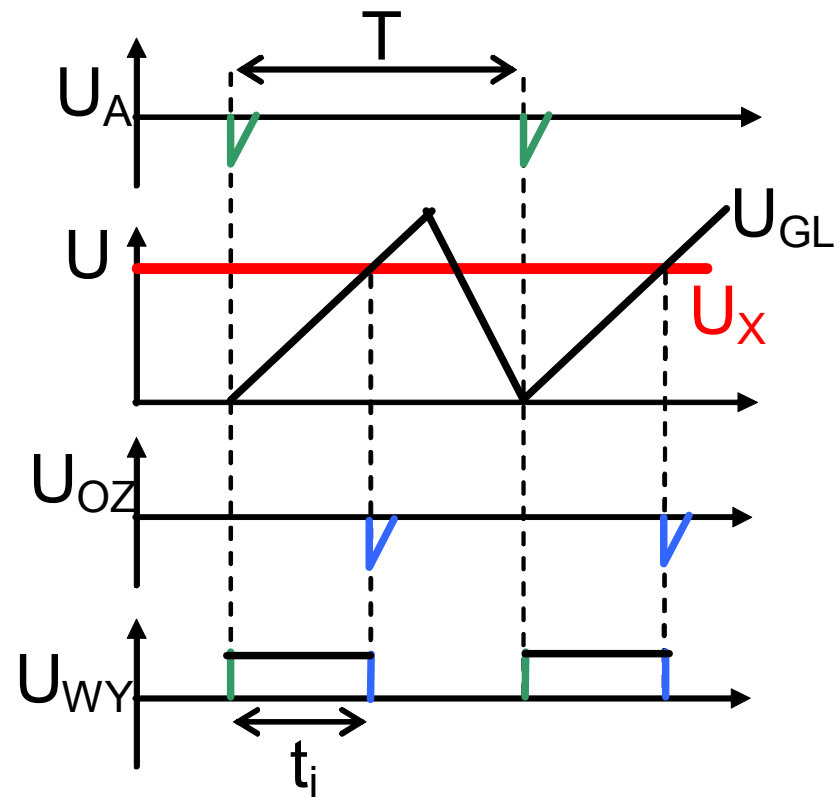
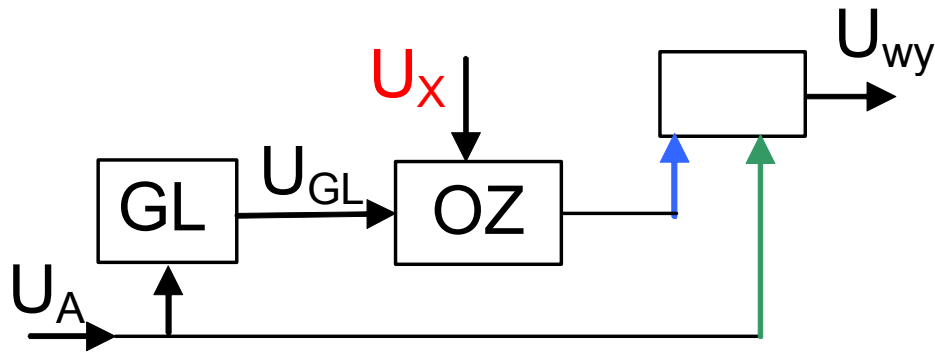

2) Przetworniki pomiarowe z modulacją częstotliwości sygnału wyj.

- pozycyjne
  - *generacyjne*
    - **prądnicą tachometryczną**
  - *modulacyjne*
    - **cyfrowy pomiar prędkości obrotowej**
- oscylacyjne
  - o *drganiach wymuszonych*
  - o *drganiach swobodnych*

3) Przetworniki pomiarowe czasowo-impulsowe

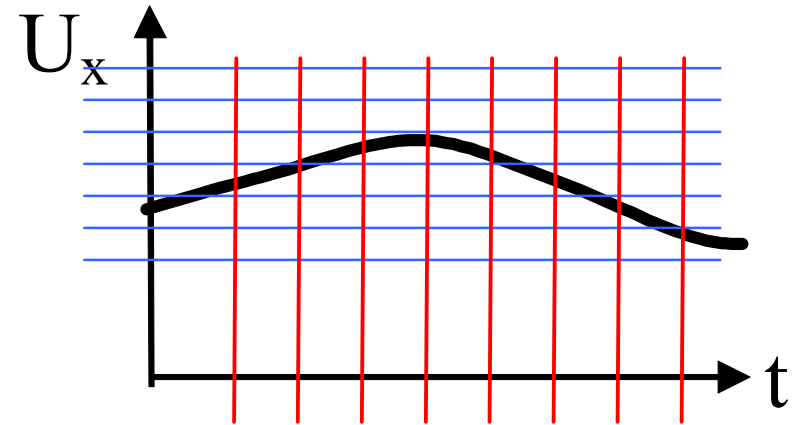

Przetworniki A/C

Przetwarzanie „analog-cyfra”:

- próbkowanie
- kwantowanie
- kodowanie

Parametry przetwornika:

- zakres sygnału wejściowego
- rozdzielczość
- czas próbkowania
- całkowity czas przetwarzania

Przetworniki A/C

Rozdzielczość w bitach – błąd kwantowania:

$$10 \text{ bitów} = 2^{10} = 1024 \text{ kwantów} = 0,1\%$$

$$12 \text{ bitów} = 2^{12} = 4096 \text{ kwantów} = 0,025\%$$

Minimalna pulsacja próbkowania (Tw.Shannona-Kotielnikowa)

- teoretycznie: $\omega_s \geq 2\omega_w$

- praktycznie: $\omega_s \geq 2 \omega_b, (\omega_b = 10\omega_w)$

ω_w – widmo sygnału analogowego

ω_b – przepustowość układu (wzmocnienie ≥ 0.7)

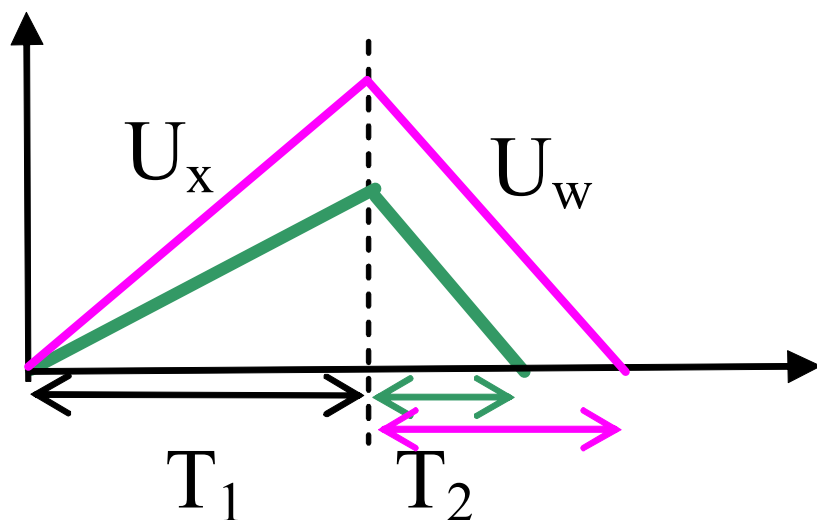
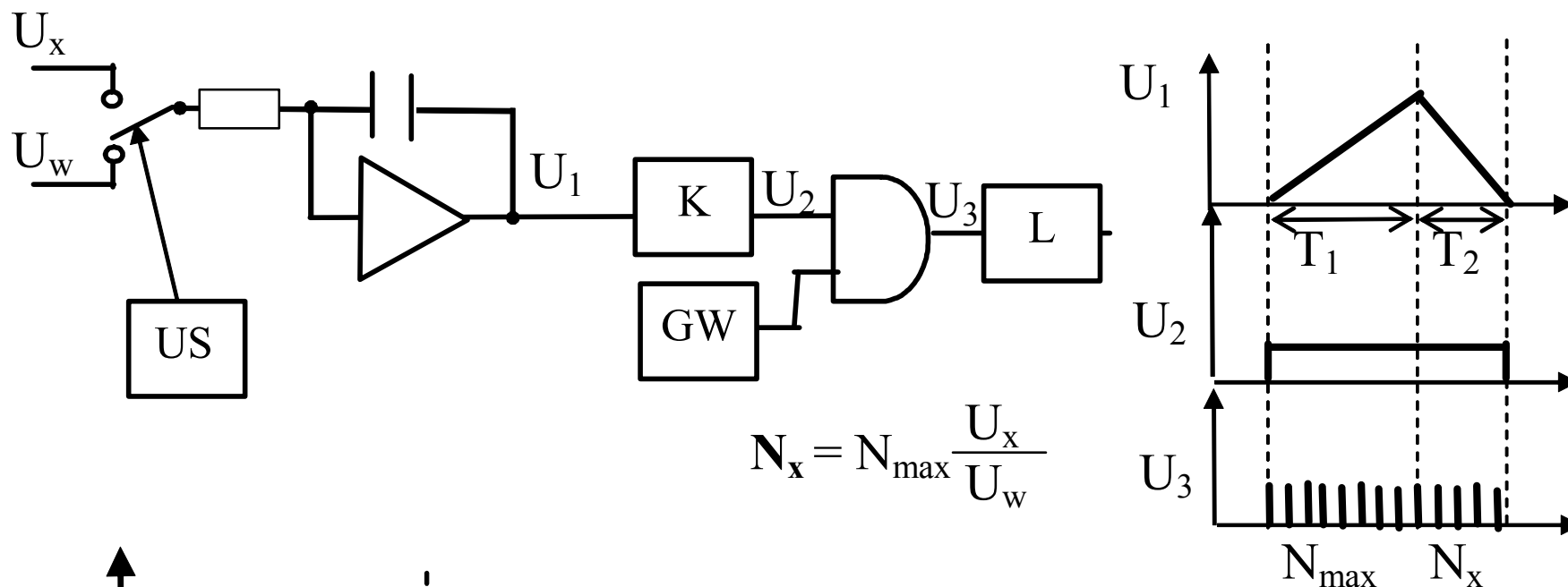
Optymalizacja okresu próbkowania T_s

- za duży – wymagania tw. Shannona-Kotielnikowa

- zbyt krótki – obciążenie obliczeniowe procesora

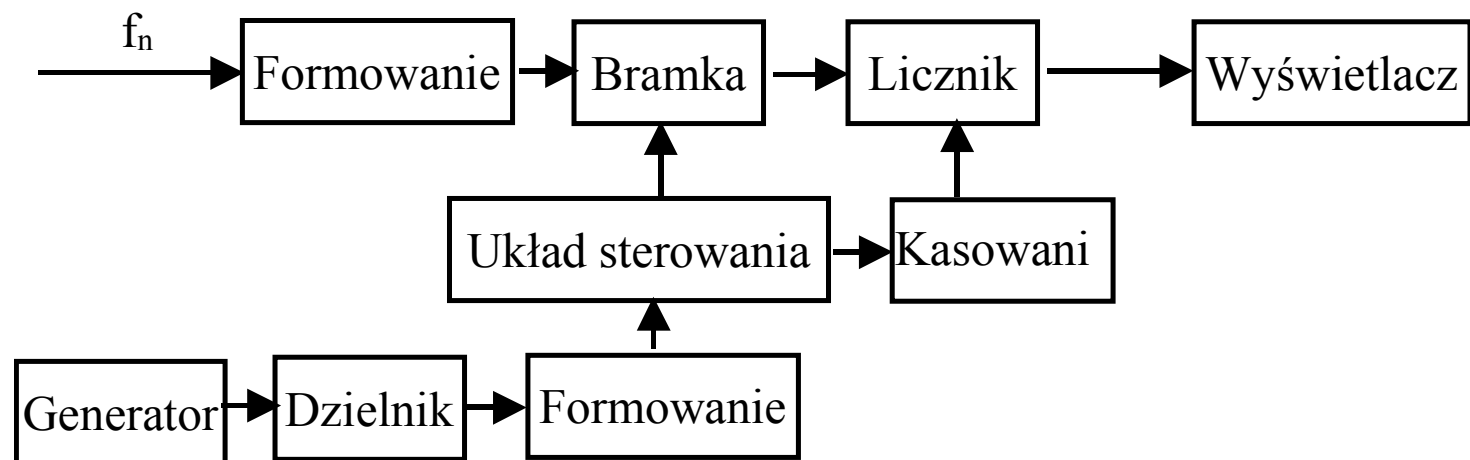
Przetworniki A/C

- **Metoda integracyjna**, np. zasada podwójnego całkowania

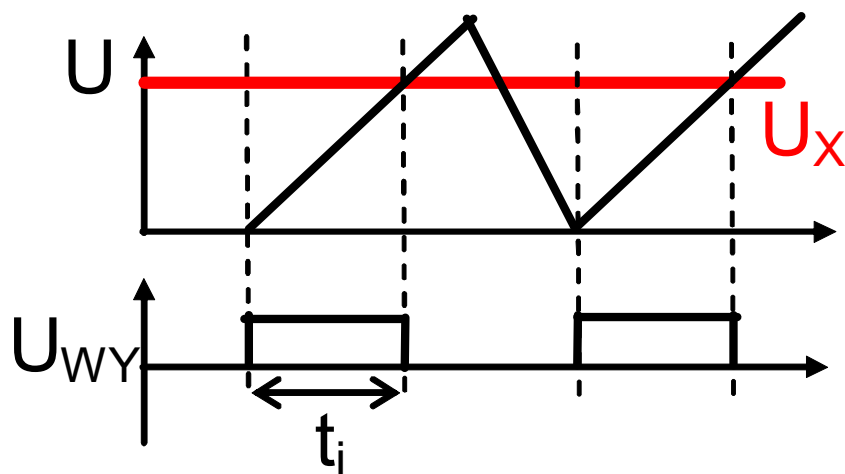

Przetworniki A/C

- **Metoda częstotliwościowa**

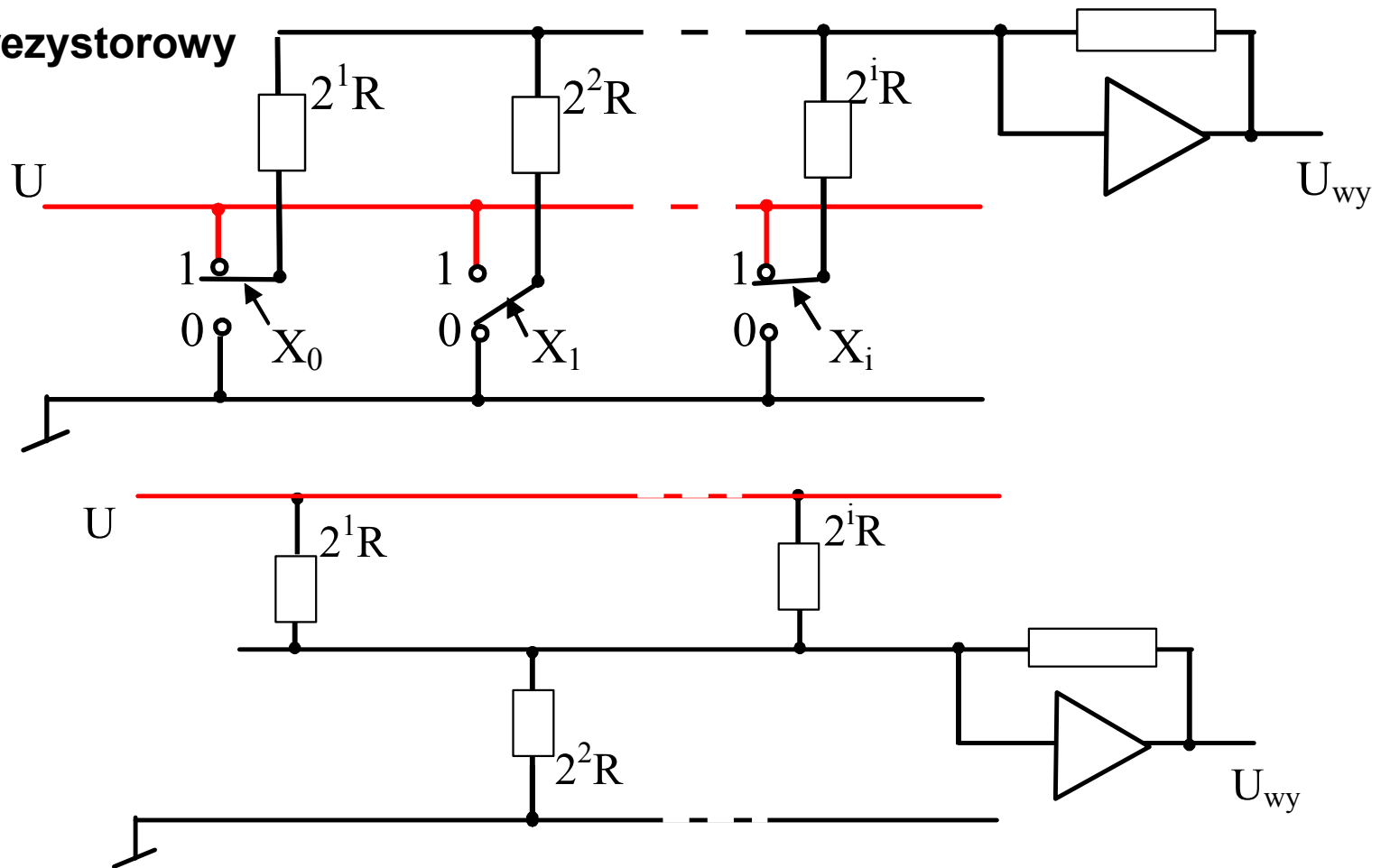
- **Metoda komparacyjna**

Przetworniki C/A

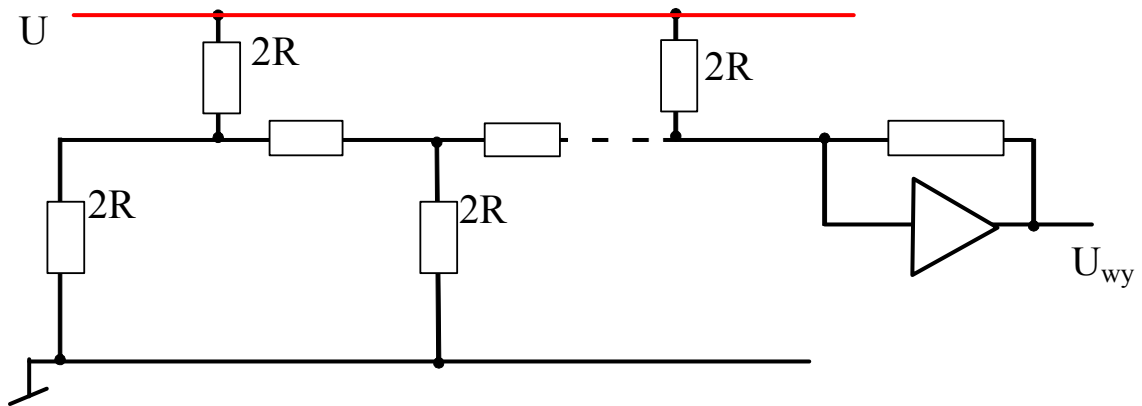
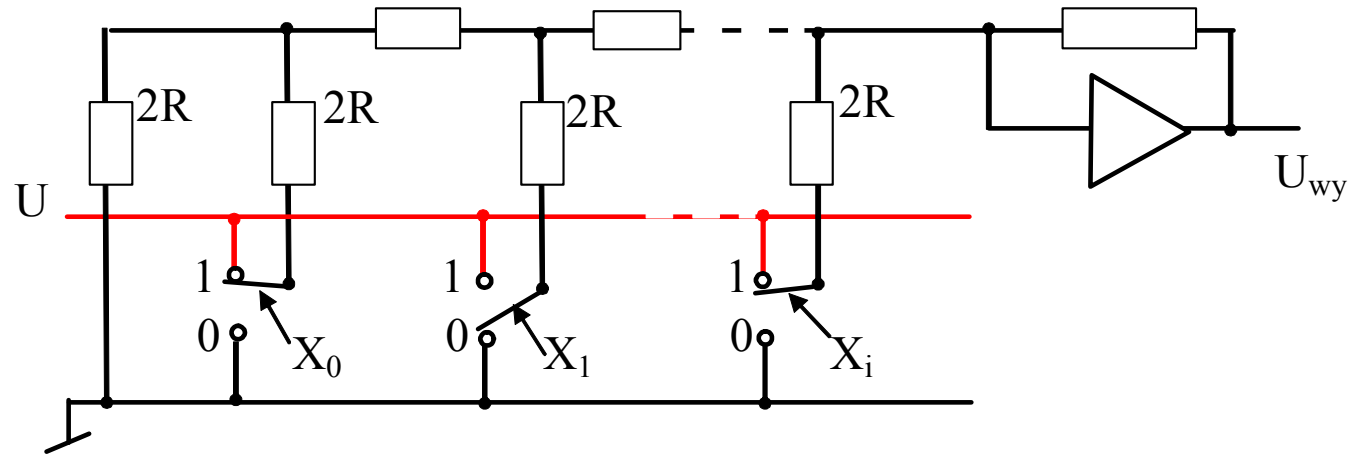
- WE:** liczba $X = X_0 2^0 + X_1 2^1 + \dots + X_i 2^i$
jeśli $X_i = 1$ to przełącznik w położeniu 1
- WY:** sygnał U_{wy}

- **wagowo-rezystorowy**

Przetworniki C/A

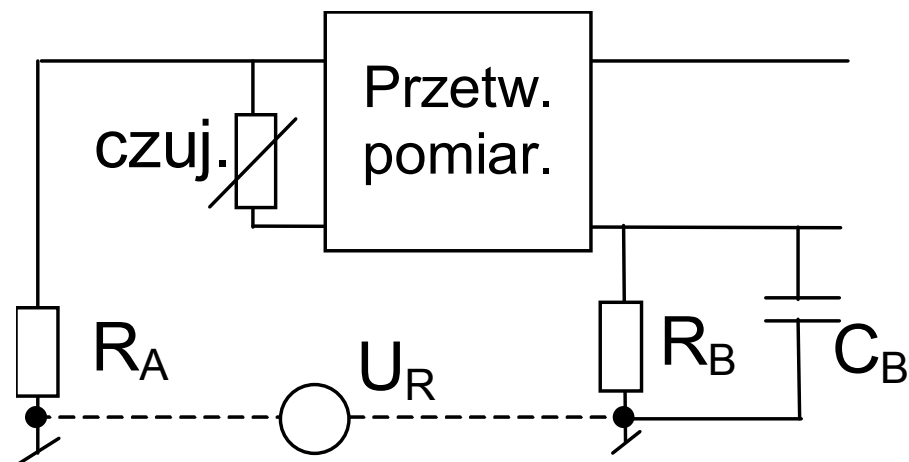
- drabinkowo-napięciowy

Przetworniki separacyjne

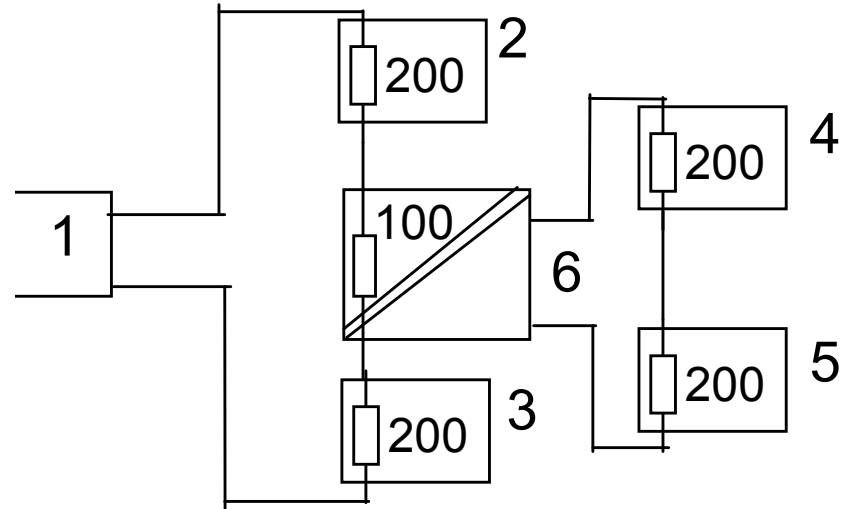
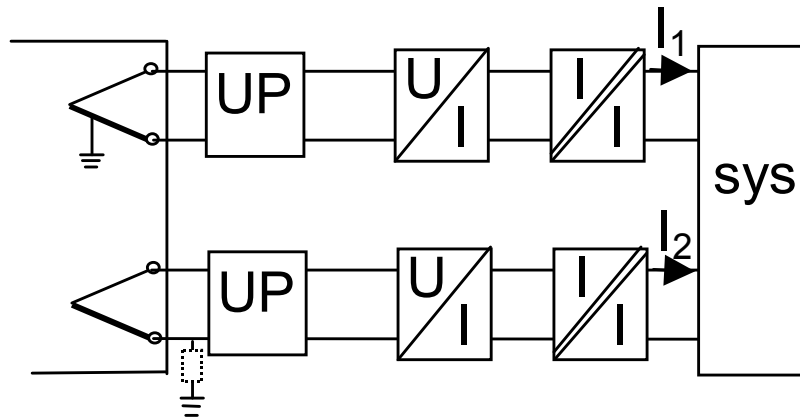
Sygnały zakłócające

- napięcia szeregowo
- napięcia równoległe

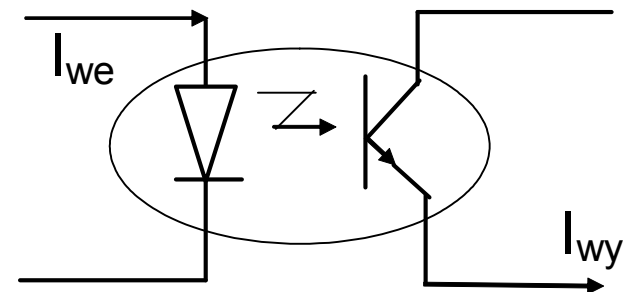
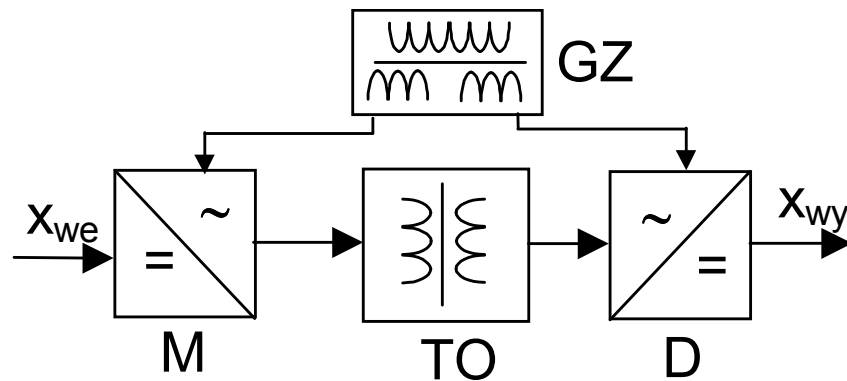

Przetworniki separacyjne

Zastosowanie oddzielenia galwanicznego

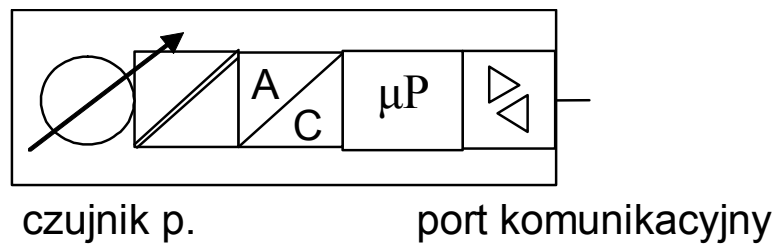
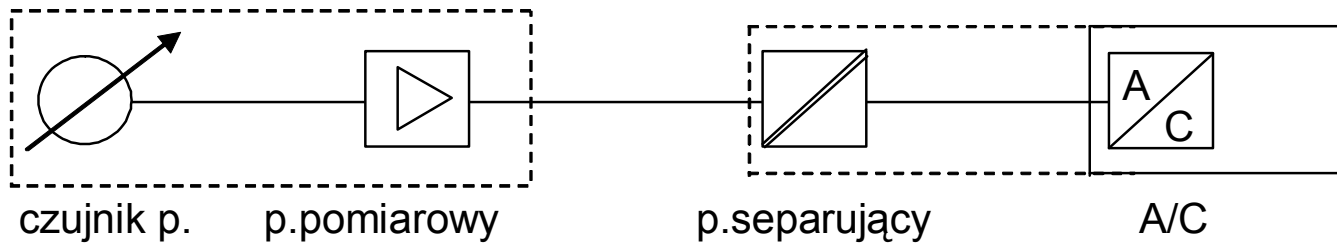
Realizacja oddzielenia galwanicznego

Przetworniki

- pomiarowe
- sygnałowe
- separatory
- A/C i C/A

Dobór przetworników

- odpowiednia ch-ka statyczna
  - duża stałość ch-ki
  - mały błąd przetwarzania (np. $<1\%$)
  - brak histerezy
  - oddzielenie galwaniczne obwodów we i wy
  - łatwa zmiana zakresu przetwarzania
  - niski poziom szumów
  - małe oddziaływanie na źródło sygnału
  - mała wrażliwość na zmiany obciążenia
  - dobre własności dynamiczne
  - warunki eksploatacji
-
-